

található, melyek lehetővé tették a felek számára, hogy megerősítsék a per előtt rögzült jogi-politikai narratíváikat.

- Belpolitikai kötöttségek: történetileg a bős-nagymarosi jogvita **mindkét országban erős** (bár jelentősen gyengülő) **belpolitikai mozgósító erővel** bír, de az ügghöz kapcsolódó, megmerevedett politikai közbeszéd éppen ellentétes irányú. Az ügy Magyarországon a szocialista rendszer elleni sikeres fellépés szimbóluma. Szlovákiában ezzel ellentétben a bősi vízlépcső a progresszió és a nemzeti gazdasági függetlenség jelképe, a hágai per pedig a magyarok felett aratott történelmi léptékű győzelemé. Mindezidáig a jogvita ésszerű lezárásának belső gátját képezték az erős médiatámogatással bíró, a témát radikális elkötelezettséggel életben tartó csoportok.
- Az eddigi tárgyalások sikertelensége: a Nemzetközi Bíróság kétértelmű ítélete, a Szlovákia számára kedvező status quo, valamint az elsősorban belpolitikai fogyasztásra szánt kétoldalú tárgyalások szükségszerűen kudarcra voltak ítélve. A felek 1997 óta számos formátumban, tartalommal és megközelítéssel folytattak tárgyalásokat vagy törekedtek a tárgyalások látszatának fenntartására. Ez azonban nem tudna áthidalni a megegyezésre irányuló politikai akarat (elsősorban szlovák oldalon) hiányát. A tényleges patthelyzet ellenére **mindkét kormány** – tágabb külpolitikai összefüggések és a jogi helyzet bizonytalansága okán – **elzárkózott az ügynek a Nemzetközi Bíróság elé visszautalásától**.

2.2 A jelenlegi jogi helyzet

A bős-nagymarosi ügy jelenlegi nemzetközi jogi megítélése igen összetett. A Nemzetközi Bíróság 1997-es ítélete ugyanis annak ellenére **hatályban tartotta a bős-nagymarosi vízlépcsőrendszer megépítéséről szóló 1977-es államközi szerződést**, hogy azt a felek sorozatosan és kölcsönösen megsértették, és a megvalósult létesítmények erősen eltérnek az eredeti szerződéses akaratától. Az ítélet és az 1977-es szerződés alapján Magyarország követelheti:

- a bősi erőmű működésének olyan átalakítását, amely Magyarország (illetve a közös szakasz számára) „**méltányos**” **vízmennyiséget** biztosít. Azt, hogy mi minősül méltányos vízmegosztásnak, a Bíróság tudatosan nem határozta meg. Az eddigi hivatalos szlovák vélemény szerint ez már jelenleg is megvalósul a két ország között 1995-ben között ideiglenes vízmegosztási megállapodással;
- mindkét fél **kártérítést** követelhet a másik féltől, Szlovákia többek között a nagymarosi beruházás leállításából eredő elmaradt hasznáért, Magyarország többek között a felmerült ökológiai károkért. A Bíróság azonban azt javasolja a feleknek, hogy kölcsönösen mondjanak le a kártérítési igényeikről;
- Magyarország jogosult a **bősi erőmű komplexum tulajdonjoga és a megtermelt áram 50%-ra**, amennyiben **utólag megfizeti az építés 50%-nak költségeit**.

A helyzetet bonyolítja, hogy a felek közötti 1993-as, máig hatályos ún. alávetési megállapodás alapján 1998-ban a **Meciar**-kormány utolsó intézkedésével **keresetet** indított Magyarország rosszhiszeműségének megállapítására, mivel az nem írta alá a már parafált megállapodást („Nemcsók-féle megállapodás”), mely alapján két új vízlépcső épült volna a Dunán. Ezt a keresetet a felek kérésére alapján a Bíróság sosem tárgyalta, azonban máig